

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05798/2016-ERU

V Ostravě dne 25. května 2016

Č. j. 05798-3/2016-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-05798/2016-ERU s účastníkem řízení, kterým je podnikající fyzická osoba pan [REDAKCE], se sídlem č. p. [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, podnikající fyzická osoba pan [REDAKCE], se sídlem č. p. [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 22. srpna 2015 v katastrálním území Pavlovsko, naproti domu č. p. 99 zemní práce v souvislosti se stavbou „Pavlovsko – rodinný dům Bungalow 91“, konkrétně s výstavbou vodovodní přípojky, při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození středotlakého plynovodu PE dn 50 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 4 000 Kč** (slovy: čtyři tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 21116.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 21116.

Odůvodnění

Dne 26. ledna 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 18. dubna 2016 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 00841-12/2016-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 00841/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 24. května 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl na základě ústní dohody s panem [REDAKCE], nar. 21. ledna 1975, zemní práce související se stavbou „Pavlovsko – rodinný dům Bungalow 91“ (viz rozhodnutí Městského úřadu Rokycany, odbor stavební ze dne 4. srpna 2014, č. j. [REDAKCE]), konkrétně v souvislosti s výstavbou vodovodní přípojky.

Správce plynárenského zařízení vydal dne 1. července 2014 pro účely předprojektové přípravy stanovisko zn. [REDAKCE], v němž upozornil na existenci plynárenských zařízení v zájmové oblasti. Vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení v terénu však nebylo provedeno.

Dne 22. srpna 2015 došlo v katastrálním území Pavlovsko, naproti domu č. p. 99 při realizaci zemních prací souvisejících se stavbou „Pavlovsko – rodinný dům Bungalow 91“, konkrétně s výstavbou vodovodní přípojky, k poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení se k předmětné věci vyjádřil přípisem ze dne 7. dubna 2016, v němž uvedl, že ho majitel (a zároveň objednatel prací) několikrát ústně ujistil, že v místě zamýšlených a následně prováděných výkopových prací nevedou žádné inženýrské sítě (tedy žádné vedení plynu, elektřiny a spojů). Majitel v souvislosti s tím konstatoval, že podle plánků, které má doma, v místě zamýšlených a následně prováděných výkopových nic nevede, žádný plyn ani elektřina. Ve vztahu k dotazu na vytyčení inženýrských sítí měl majitel účastníku řízení sdělit, že vytyčení nenechal dělat, neboť výkop povede mimo inženýrské sítě. Přesto se měl účastník řízení majitele několikrát ptát, zda si je opravdu jistý, že v místě zamýšleného bagrování nevede žádné vedení plynu ani elektřiny. Objednatel jej ujišťoval, že u zavádění plynu byl a vše si pamatuje.

Účastník řízení ve vyjádření dále uvedl, že výkopové práce měly být prováděny v místě, kde ulice a celá obec končí (dále je již jen pole a nepoužívaná polní cesta). Tedy i toto mělo důvodně nasvědčovat tomu, že tvrzení a ujišťování majitele ohledně nepřítomnosti inženýrských sítí v místě výkopu jsou skutečně reálným a nad jakoukoli pochybnost věrohodným konstatováním místní situace. S ohledem na vše výše uvedené se účastník řízení v dobré víře spolehl na slovo majitele a na jeho opakovaná ujištění, přičemž samotné bagrování probíhalo pod kontrolou majitele.

K místu bagrování účastník řízení uvedl, že toto místo bylo vzdáleno od plynové přípojky (plynoměru) 2 m a od elektrického kabelu 1 m. Uvedené 2 m od plynoměru (tedy 1 m

navíc) účastník řízení zvolil záměrně z toho důvodu, aby speciálně ve vztahu ke známému plynovému zařízení mohl svou činnost konat co nejbezpečněji a aby co nejvíce minimalizoval a předešel jakémukoli riziku jakéhokoli dotčení onoho známého plynového zařízení. Z fotodokumentace, která je součástí kontrolního spisu a která souvisí s předmětným bagrováním, je zřejmé, že skutečně bylo bagrováno 2 m od známého plynového zařízení (plynové přípojky).

Při provádění bagrování následně došlo k částečnému poškození plynové koncovky na konci slepé větve plynového vedení, tedy došlo k zasažení plynového vedení, o němž nikdo ze zúčastněných do té doby neměl sebemenší tušení. Účastník řízení zdůraznil, že prodloužená slepá větev plynového vedení nebyla v zemině jakkoli zapískována bílým pískem a ani nad tímto plynovým vedením se nenacházela žádná ochranná fólie žluté barvy. Hned, jak se celá nehoda stala, byly práce přerušeny, porucha nahlášena na plynárny a staveniště zabezpečeno.

Po nehodě donesl majitel stavební plány a tvrdil, že se držel stavebních pokynů a že v plánech, které má k provedení přípojek, skutečně není žádné prodloužení plynu zaneseno. Na majitelem přinesených pláncích opravdu nebylo nic zakresleno. Prodloužení plynového vedení, tedy zasažená slepá větev plynového vedení, byla rozpoznatelná a vůbec patrná až teprve na plánech, kterými disponovali pracovníci plynáren.

Závěrem vyjádření účastník řízení konstatoval, že za svou 40-ti letou činnost žádné plynové zařízení či jakékoli plynové vedení nepoškodil a že toto je jeho první nešťastná událost podobného typu v jeho kariéře. Celé této situace velice lituji a rád by tímto Úřad požádal o co nejshovívavější posouzení celé věci.

Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 22. srpna 2015 vyplývá, že zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, byly prováděny strojně.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Důsledkem poškození plynárenského zařízení byl dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 22. srpna 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného potrubí č. [REDAKCE] ze dne 3. září 2015 únik 110 m³ plynu do ovzduší za dobu 35 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky plynu odběratelům. Veškeré náklady s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny, což vyplývá z předloženého ústřížku poštovní poukázky A ze dne 8. října 2015.

Správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě získaných podkladů pochyb

o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom z podkladů ve spise zjištěno, že účastník řízení nevěděl, že se v zájmové oblasti nachází předmětné plynárenské zařízení, neboť správce plynárenského zařízení nebyl požádán o stanovisko, zda se v dané oblasti plynárenské zařízení nachází, a ani o následné vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Z uvedeného tak vyplývá, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat, aby porušení právní povinnosti spočívající v zákazu poškození plynárenského zařízení činností prováděnou v ochranném pásmu zabránil. Dále bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení činil zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, strojně.

Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na spolehlivém a bezpečném provozu plynárenského zařízení. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

Správní orgán poznamenává, že skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo zapískováno a opatřeno výstražnou fólií, nemůže účastníka řízení vyvinut z jeho deliktního jednání, jelikož celý prostor okolo plynárenského zařízení 1 m na obě strany od půdorysu je chráněn ochranným pásmem a veškeré práce v této oblasti je třeba provádět ručně a s maximální opatrností.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu do ovzduší. Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Za správní delikt dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit dle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení nevěděl, že v dané oblasti se nachází plynárenské zařízení, neboť správce plynárenského zařízení nebyl požádán o stanovisko, zda se v dané oblasti plynárenské zařízení nachází, a ani o následné vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Tuto skutečnost je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšuje. Naopak jako polehčující okolnost je nutné zohlednit skutečnost, že se účastník řízení opakovaně dotazoval objednatele na skutečnost, zda v zájmové oblasti vede některá z inženýrských sítí, a opakovaně byl ujišťován, že nikoliv.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu a přerušení dodávky odběratelům) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě nízká a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit jako nízkou. Tyto okolnosti hodnotí správní orgán jako polehčující.

Správní orgán při ukládání pokuty jako polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé. Dále jako polehčující okolnost zhodnotil projevenou sebereflexi účastníka řízení.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání podnikající fyzické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít pro účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň má za to, že je schopna plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. tohoto příkazu ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení